

Materiały formacyjne dla ministrantów

Wszystko, co powinien wiedzieć ministrant

1. Kto to jest ministrant?

1. **Ministrant jest POMOCNIKIEM** przy sprawowaniu Mszy świętej i podczas innych nabożeństw liturgicznych.

Nazwa pochodzi od łac. ministro, -are; -avi; -atum – służyć, posługiwać, pomagać. Służymy Bogu, kiedy przyczyniamy się do tego, aby liturgia była piękna.

Ministrant służy księdzu, gdy przygotowywany jest ołtarz i dary ofiarne potrzebne do ofiary Mszy świętej. Pomaga również po zakończeniu Mszy świętej.

2. Ministrant jest tym, który NIESIE ZNAKI.

Ministrant niesie pewne określone przedmioty, które dla liturgii są niezbędne i dla liturgii mają szczególnie ważne znaczenie. Te znaki mają ludziom wierzącym coś przedstawiać i wskazywać na inną rzeczywistość.

3. Ministrant powinien sam BYĆ ZNAKIEM

Ministrant przez służenie wskazuje, że każde nabożeństwo liturgiczne sprawowanie w kościele, jest nie tylko sprawą kapłana, lecz sprawą całej parafii i wszystkich wiernych.

Ministrant przez swoje służenie pokazuje, że „uczestniczyć w liturgii” nie znaczy tak jak w kinie, albo przed telewizorem tylko słuchać czy oglądać.

„Uczestniczyć w liturgii” to znaczy także współdziałać i współtworzyć ją, czynnie się w niej angażując.

2. Wchodząc do kościoła

1. Pokazuję, że jestem ochrzczony: końce palców zanurzam w wodzie święconej i czynię znak krzyża świętego.

Przy moim chrzcie kapłan trzykrotnie połał wodą moją głowę w znaku krzyża. Powiedział przy tym: „*N, ja ciebie chrzczę w imię Ojca i syna i Ducha Świętego*” („N” to Twoje imię).

Przez chrzest Święty stałem się:

- dzieckiem Boga,
- chrześcijaninem,
- członkiem wspólnoty Kościoła świętego.

Znak krzyża uczyniony wodą święconą przy wejściu do kościoła powinien przypominać mi o tym, że jestem ochrzczony.

2. Zanim zajmę miejsce w kościele, albo udam się do zakrystii, przyklękam przed tabernakulum.

- **Tabernakulum** to szafka stojąca na środku ołtarza przyściennego, na osobnej podstawie w pobliżu ołtarza głównego lub w osobnej kaplicy. Tabernakulum służy do przechowywania Najświętszego Sakramentu, czyli Świętych Hostii.

- **Wieczna lampka** – czerwona lampka; wskazuje, że w tabernakulum znajduje się Najświętszy Sakrament (tylko w Wielki Piątek jest zgaszona). Wieczna lampka pokazuje nam, że Jezus Chrystus jest wśród nas obecny w Świętych Hostiach, także poza Mszą świętą.

3. Zakrystia

Zakrystia jest to pomieszczenie znajdujące się w każdym kościele. Przechowuje się w niej naczynia, księgi i szaty liturgiczne, zaś kapłan, ministranci, lektorzy i inni usługujący przygotowują się do uczestnictwa w liturgii.

Jak powinienem się zachować w zakrystii?

Zakrystia należy do kościoła:

- rozmawiam w niej tylko cicho,
- zdejmuję czapkę,
- nie spożywam w niej nic (nie żuję także gumy).

4 Punktualność ministranta

Na swój dyżur ministrancki, nie przychodź nigdy na ostatnią minutę, ponieważ:

- musisz założyć strój ministranta (tunika, komża, pelerynka / alba, cingulum),
- być może będziesz musiał jeszcze coś przenieść do **prezbiterium**, czyli tej części kościoła, w której znajduje się ołtarz główny,
- może trzeba będzie jeszcze coś omówić z księdzem,
- ponadto ważne są jeszcze dwie minuty cichego skupienia i zastanowienia przed rozpoczęciem liturgii.

Dlatego niezbędny jest pewien określony czas do przygotowania. Niezwykle ważną regułą obowiązującą każdego ministranta bez wyjątku jest przybyć 10 MINUT przed rozpoczęciem nabożeństwa. I to jest punktualność ministranta.

5. Ubiór ministrancki

Krótsza szata liturgiczna wkładana na siebie to **komża**. Jest ona zawsze koloru białego. Starsi stopniem (po dobytciu specjalnego kursu lektorskiego) noszą **albę**. Także jest biała.

Po skończonym nabożeństwie należy odłożyć strój na miejsce.

W niektórych parafiach używana jest **sutanna (tunika) ministrancka**. Jest to długa do kostek suknia koloru czerwonego, zielonego, czarnego lub fioletowego.

6. Co oznacza strój liturgiczny ministranta?

Ministrant jest znakiem. Również szata ministranta powinna coś przedstawiać, czyli być znakiem. Strój liturgiczny ministranta, podobnie jak szaty kapłana podczas sprawowania liturgii, pokazują wiernym, że zgromadzenie w Kościele nie jest zwyczajnym zgromadzeniem, lecz szczególną wspólnotą wiernych w Chrystusa. To liturgiczne zgromadzenie jest uroczystym świętowaniem. W liturgii świętują nie tylko ludzie, ale Bóg i Jezus Chrystus. Świętują razem ze wspólnotą parafialną.

Pomyśl o ważnej obietnicy Jezusa: „*Gdzie dwaj, albo trzech zebrani są w imię moje, tam Ja jestem pośród nich*”.

7. Szaty liturgiczne kapłana podczas Mszy św.

Humeral jest to biała chusta okrywająca szyję kapłana.

Alba jest to długa biała szata symbolizująca łaskę chrztu św. Nazwa pochodzi od łacińskiego słowa „albus” tzn. „biały” (noszą ją też lektorzy)

Cingulum jest to biały sznur (pasek), służący do przepasania alby.

Stula jest szczególnym znakiem biskupa, kapłana, diakona. Jest znakiem władzy kapłańskiej. Kolor zależy od charakteru danego święta.

Ornat jest to wierzchnia ozdobna szata liturgiczna kapłana odprawiającego Mszę św. Kolor ornatu również zależy od charakteru danego święta.

Szaty liturgiczne kapłana pokazują, że kapłan ma podczas Mszy św. szczególne zadanie do spełnienia - jako wyświęcony kapłan, przewodniczy z polecenia biskupa liturgii. Może on zamiast Chrystusa wypowiadać nad chlebem i winem słowa Ostatniej Wieczerzy.

8. Co oznaczają kolory ornatu kapłana?

- ⇒ **Biały** - kolor radości, używany jest:
 - w Boże Narodzenie i okres Bożego Narodzenia,
 - w uroczystości Zmartwychwstania i Okres Wielkanocny,
 - Święta ku czci Chrystusa,
 - Święta ku czci Świętych (nie męczenników).
- ⇒ **Czerwony** - kolor krwi, ognia, miłości, kolor królewski. Używany jest:
 - w Niedzielę Palmową,
 - w Wielki Piątek,
 - w Uroczystość Zesłania Ducha Świętego,
 - w Święta ku czci świętych męczenników.
- ⇒ **Fioletowy** - ten kolor jest znakiem pokuty i żałoby. Używany jest:
 - w okresie Adwentu,
 - w okresie Wielkiego Postu,
 - podczas Mszy pogrzebowych.
- ⇒ **Zielony** - kolor nadziei. Używany jest:
 - w niedziele zwykłe,
 - w dni powszednie okresu zwykłego.
- ⇒ **Różowy** - kolor radości wśród pokuty. Używany jest:
 - III Niedziela Adwentu i IV Niedziela Wielkiego Postu.
- ⇒ **Czarny** - kolor smutku, żałoby. Używany jest:
 - podczas Mszy świętych pogrzebowych.

9. Postawy podczas liturgii

Chodzenie:

- nie „łazić” albo ociągać się czy marudzić,
- nie biegać lub spieszyć się,
- iść spokojnie i równym krokiem.

Zwróć uwagę na odstęp przed tym, kto cię poprzedza. Trzymaj się prosto, bo chodzenie prosto jest cechą człowieka, któremu naprzeciw wychodzi Bóg.

Stanie:

- nie chwiać się i nie ruszać,
- nie stać krzywo (garbić się) i nie opierać się,
- stać cicho i prosto.

Kiedy zachowujesz postawę stojącą?

- od początku Mszy świętej aż do kolekty włącznie,
- od wersetu „Alleluja” przed Ewangelią aż do zakończenia Ewangelii,
- podczas wyznania wiary i modlitwy powszechnej,
- od wezwania kapłana „*Módlcie się, aby moją i waszą ofiarę*”,
- podczas prefacji aż do „*Święty, Święty*” włącznie,
- począwszy od „*Oto wielka tajemnica wiary*” aż do „*Baranku Boży*”,
- podczas Modlitwy po Komunii św. oraz obrzędów zakończenia.

Siedzenie:

- nie garbić się,
- nie rozglądać się,
- ręce powinny spoczywać na kolanach.

W którym momencie siadasz w liturgii?

- podczas czytań mszalnych, psalmu responsoryjnego i homilii / kazania,
- podczas przygotowania darów ofiarnych,
- podczas rozdawania Komunii św. i chwili ciszy po Komunii św.,

- w czasie ogłoszeń parafialnych.

Siedzenie jest postawą spoczynku, gotowości słuchania i zastanawiania się.

Kłęczenie:

- Jeśli nie trzymasz nic w rękach wówczas złóż je.

Kiedy kłęczysz?

- podczas modlitwy eucharystycznej, po śpiewie „Święty”
- na słowa „*Oto Baranek Boży*”, „*Panie, nie jestem godzien*”

Kłęczenie jest postawą czci, uwielbienia i adoracji.

Skłon głowy:

- Skłaniamy głowę, kiedy przynoszę coś kapłanowi.

Skłon głowy jest znakiem szacunku i uprzejmości.

Skłon ciała:

- Przy tym pokłonie zginam głęboko głowę i ramiona.

Skłon ciała jest również znakiem czci i uwielbienia. Jeśli w jakimś kościele nie jest przechowywany Najświętszy Sakrament (nie ma „wiecznej lampki”), wtedy skłaniam ciało przed głównym ołtarzem albo przed krzyżem.

Przyklęknięcie:

- Przyklękam zawsze na prawe kolano, dotykając nim posadzki.

Przyklęknięcie jest najważniejszym znakiem czci i uwielbienia. Jest ono znakiem adoracji: uniżam się przed nieskończonym i niezmiernym Bogiem i przed Jego Synem Jezusem Chrystusem. Dlatego w kościele przyklękam tylko przed tabernakulum, gdzie przechowuje się Najświętszy Sakrament.

Złożenie rąk:

- Ręce powinny być zawsze złożone na wysokości piersi.

- Ręce powinny być stale skierowane ku górze.

Kiedy należy złożyć ręce?

- Gdy jako ministrant nie niesiesz żadnego przedmiotu.

Kiedy łączymy nasze ręce razem i składamy je do modlitwy, wtedy znaczy to: my gromadzimy się, zwracamy się do Boga, oddajemy Mu siebie samych.

10. Struktura Mszy świętej

1. Obrzędy wstępne

Miejsce przewodniczenia (pulpit / ołtarz)

W obrzędach wstępnych przygotowujemy się do Mszy świętej. Dokonuje się to poprzez śpiew pieśni, pozdrowienia, wprowadzenie, akt pokuty i modlitwę.

2. Liturgia Słowa

Miejsce: ambona

W Liturgii Słowa słuchamy, co Bóg mówi nam przez słowa Pisma świętego, czyli Biblię i następnie odpowiadamy na nie wyznaniem wiary i modlitwą.

3. Liturgia Eucharystyczna

Miejsce: ołtarz

- Przygotowanie darów ofiarnych,

- Modlitwa eucharystyczna z Przeistoczeniem,
- Komunia święta.

W czasie przygotowania darów ofiarnych przygotowujemy stół ołtarzowy dla świętej Uczty Ofiarnej.

Podczas modlitwy eucharystycznej kapłan odmawia wielką modlitwę uwielbienia i dziękczynienia. Przy tym wypowiada on słowa Chrystusa z ostatniej wieczerzy. My angażujemy się przez odpowiedzi i wspólnotowe wezwanie.

W Komunii świętej Jezus przychodzi do nas w świętej uczcie.

4. Obrzędy zakończenia

Miejsce: ołtarz albo pulpit

Podczas obrzędów zakończenia umocnieni Słowem Bożym i Chlebem Życia, zostajemy przez kapłana wysłani w świat: „*Idźcie w pokoju Chrystusa*”.

Liturgia Słowa i Liturgia eucharystyczna są głównymi częściami Mszy świętej. Obrzędy wstępne oraz obrzędy zakończenia stanowią jej części ramowe.

11. Czego potrzebujemy do liturgii Słowa?

Lekcjonarz - tak nazywa się Księga, w której zawarte zostały wybrane teksty Pisma Św. dla Mszy świętej:

- Pierwsze czytanie,
- Psalm responsoryjny,
- Drugie czytanie,
- Alleluja wraz z werselem przed Ewangelią (czyli Aklamacja),
- Ewangelia.

W zakrystii znajduje się 7 tomów lekcjonarzy:

I - okres Adwentu i Bożego Narodzenia

II - okres Wielkiego Postu i okres Wielkanocy

III - okres zwykły (od 1 do 11 tygodnia)

IV - okres zwykły (od 12 do 23 tygodnia)

V - okres zwykły (od 24 do 34 tygodnia)

VI - czytania w Mszach o Świętych

VII - czytania w Mszach obrzędowych, okolicznościowych i wotywnych, czytania w Mszach za zmarłych

Ambona - jest podobna do wielkiego stojaka dla księgi. Na niej leży Lekcjonarz. Z ambony obwieszczane są słowa Biblii, czyli czytania mszalne i Ewangelia. Z ambony wygłaszane jest także kazanie (lub homilia).

Akolitki (świece wraz ze świecznikami)

Podczas obwieszczania słów Ewangelii, ministranci trzymają dwie świece (najczęściej na uroczystych Mszach).

Dlaczego? W Ewangelii słuchamy orędzia Jezusa Chrystusa, które powinno być światłem dla drogi naszego życia. O tym mówią nam płonące świece podczas Ewangelii. Płonące podczas Ewangelii świece powinny nam to uświadomić.

12. Jak uczestniczymy w liturgii Słowa?

Z „otwartymi uszami”.

Słuchamy, gdy lektor czyta Lekcję.

Słuchamy, gdy kapłan lub diakon obwieszcza Ewangelię.

Słuchajmy także wtedy, gdy nic nie rozumiemy.

Przez nasze odpowiedzi:

- Po I czytaniu śpiewamy refren psalmu responsoryjnego,
- Przed Ewangelią przyłączamy się do śpiewu „Alleluja”,
- Po kazaniu wyznajemy naszą wiarę odmawiając „Wierzę w Jednego Boga” (**Credo**); bierzemy udział w wezwaniach modlitwy wiernych.

13. Ołtarz oraz to, co do niego należy

Ołtarz jest miejscem sprawowania Najświętszej Ofiary i stołem Świętej Uczty.

Krzyż - Na ołtarzu albo w jego pobliżu zawsze stoi krzyż. We Mszy świętej świętujemy pamiątkę śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa. O tym ma nam właśnie przypominać krzyż - znak zwycięstwa Chrystusa i Jego największej miłości. Pamiętaj o słowach Jezusa z Ostatniej Wieczerzy:

„*To jest moje Ciało, które za was będzie wydane.*”

„*To jest moja Krew, która za was będzie wylana.*”

Obrus ołtarzowy - Ponieważ ołtarz jest świętym Stołem Pana, na którym sprawuje się Ucztę Paschalną, czyli Mszę świętą, dlatego leży na nim także obrus.

Świece i kwiaty - Pokazują nam, że Msza święta powinna być uroczystym Świętem. Także w domu stawiamy na stole świece i kwiaty, gdy przeżywamy jakieś szczególne święto. W okresie Adwentu i Wielkiego Postu na ołtarzu nie powinny stać żadne kwiaty.

Podczas przygotowania darów ofiarnych przygotowywany jest ołtarz dla Świętej Uczty. Kapłanowi pomagają w tym ministranci:

- Przynoszą mszał wraz z pulpitem,
- Przynoszą kielich i to, co do niego należy (korporał, palka, patena z Hostią, ręczniczek),
- Przynoszą wino i wodę,
- Pomagają przy obmyciu rąk.

Mszal - W mszale nie są zawarte teksty Pisma świętego do czytań mszalnych, lecz modlitwy przeznaczone do sprawowania Mszy świętej (tzw. **Oracje**), np. : kolekta, modlitwa nad darami, modlitwa po Komunii świętej, Modlitwy eucharystyczne, modlitwy na błogosławieństwo, itd.

14. Kielich oraz to, co do niego należy

Kielich - Jest to naczynie liturgiczne, w którym w czasie Mszy świętej umieszcza się wino do konsekracji.

Puryfikaterz - Tym ręczniczkiem oczyszcza się i osusza kielich oraz patenę na Hostie.

Palka - Służy do nakrycia kielicha mszalnego. Jest to kwadratowy kawałek usztywnionego płótna.

Korporał - Ten kawałek płótna w kształcie prostokąta rozkładany jest na ołtarzu. Na nim dopiero stawia się kielich oraz patenę z Hostią podczas liturgii eucharystycznej.

Welon na kielich – W niektórych parafiach jest także używany welon na kielich. Jest to tkanina (chusta) koloru białego lub koloru ornatu, którą nakryty jest kielich do momentu przygotowania darów ofiarnych. Ponownie kielich nakrywa się welonem po Komunii świętej.

Głęboka **patena**, w niej znajdują się hostie.

Komunikanty (małe hostie) – Jest to chleb przeznaczony do rozdzielania podczas Komunii świętej. Przechowuje się je w **puszce** (cyborium).

Ampułki (naczynia do wina i wody) – Podaje się w nich wino i wodę do Mszy świętej, a stoją one przeważnie na małej tacy. W czasie przygotowania darów ofiarnych kapłan wypowiadając słowa modlitwy („Przez to misterium wody i wina, daj nam Boże udział w bóstwie Chrystusa, który przyjął nasze człowieczeństwo”) miesza kroplę wody z winem. Wino oznacza bóstwo, a kropla wody człowieczeństwo Chrystusa.

Czasem na dzbanuszkach znajdują się następujące litery:

V = łac. vinum = wino

A = łac. aqua = woda

15. Obmycie rąk

Dzbanek (lawaterz) – Jest przeznaczony do obmycia rąk. Czasem wykorzystuje się do tego celu ampulkę z wodą.

Taca (miednica) – Woda podczas obmycia rąk, spływa do większego naczynia - tacy.

Ręczniczek (ręcznik) – Przy czynności obmycia rąk używany jest ręczniczek. Ministrant trzyma rozłożony ręczniczek przed kapłanem. Po zakończeniu tej czynności, ministrant składa go ponownie.

Lavabo – czynność obmycia rąk przez kapłana, jak również same przedmioty służące do wykonywania tej czynności.

Dlaczego kapłan podczas przygotowania darów ofiarnych obmywa ręce?

Zanim kapłan odmówi najważniejszą modlitwę mszalną – modlitwę eucharystyczną, pragnie wszystkim uświadomić, że do spotkania z Bogiem i złożenia świętej Ofiary, potrzebne jest wewnętrzne oczyszczenie, czyli czystość duchowa, czystość serca. Kapłan wypowiada słowa: „Obmyj mnie Panie z mojej winy i oczyść mnie z grzechu mojego”.

16. Modlitwa eucharystyczna - składa się z 10 elementów

1. Rozpoczynamy Modlitwę eucharystyczną wezwaniami wprowadzającymi.

Kapłan: Pan z wami!

Wierni: I z duchem twoim!

K: W górę serca!

W: Wznosimy je do Pana!

K: Dzięki składajmy Panu Bogu naszemu!

W: Godne to i sprawiedliwe!

2. Dziękujemy i wielbimy

Boga Ojca, za Jezusa Chrystusa i za wszystko, co On dla nas uczynił. Dlatego właśnie modlitwa ta nazywa się Modlitwą eucharystyczną. Greckie słowo „Eucharystia” znaczy „dziękczynienie”.

3. Śpiewamy wspólnie

uwielbienie i chwałę Bogu w hymnie „Święty, Święty, Święty”.

4. Prosimy

aby dary chleba i wina stały się Ciałem i Krwią Jezusa Chrystusa. Równocześnie kapłan wyciąga ręce nad darami i czyni znak krzyża.

5. Centrum Modlitwy eucharystycznej stanowią słowa Chrystusa z Ostatniej Wieczerzy (Przeistoczenia):

„To jest Ciało moje, które za was będzie wydane.”, „To jest kielich Krwi mojej nowego i wiecznego przymierza, która za was będzie wylana. To czyńcie na moją pamiątkę.”

6. Wspominamy

śmierć i zmartwychwstanie Pana Jezusa.

7. Modlimy się

modlitwą ofiarowania. Mówi ona, że Ofiara Chrystusa jest obecna wśród nas.

8. Prosimy

aby Bóg przez Komunię świętą zjednoczył wszystkich we wspólnocie z Chrystusem i wzajemnie ze sobą.

9. Razem z nami świętują

- Wielka wspólnota Kościoła (papież, biskupi, kapłani, diakoni, wszyscy wierzący na całej ziemi),
- Święci w niebie (Najświętsza Maryja Panna, Apostołowie i wielu innych),
- Zmarli.

10. Kończymy Modlitwę eucharystyczną

słowami uwielbienia i chwały dla Pana Boga oraz potwierdzeniem przez „Amen”: „Przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie, Tobie Boże, Ojczy Wszechmogący, w jedności Ducha Świętego, wszelka cześć i chwała, przez wszystkie wieki, wieków”. Wierni: „Amen”.

17. Dzwonienie, czyli kiedy używamy dzwonek i gongu

Dzwonki zwracają uwagę uczestnikom liturgii na coś szczególnego i ważnego. Zgodnie z przepisami liturgicznymi do Spraw Liturgii, podczas Mszy świętej używamy dzwonek w następujących momentach:

Zapowiedź przeistoczenia:

- dzwonek – gdy kapłan po modlitwie, podczas której trzyma ręce wyciągnięte nad kielichem, składa ręce nad tymże kielichem.

Podniesienie:

- gong – podczas podniesienia Hostii św.; podczas podniesienia Kielicha,
- dzwonek – po podniesieniu Kielicha.

Na Komunię świętą

- dzwonek – gdy po odmówieniu modlitw przed Komunią świętą kapłan przykłada zanim weźmie do rąk Hostię św.

Po Komunii świętej

- dzwonek – gdy ostatni celebrans po wstawieniu puszki do tabernakulum uklęknął.

Podczas wystawienia Najświętszego Sakramentu

- 3 razy gongiem – gdy kapłan błogosławi Najświętszym Sakramentem.

18. Podstawowa zasada dotycząca przyjmowania Komunii świętej

Nie przyjmuję nigdy Komunii świętej:

- tylko dlatego, ponieważ wszyscy do niej przystępują,
- gdy kłócisz się z kimś i nie jesteś gotów się z nim pojednać,
- gdy przyjmując Komunię świętą, nie myślisz, albo działasz automatycznie.

Bezmyślność jest najgorszą rzeczą podczas przystępowania do Komunii świętej.

Komunia (słowo łacińskie) znaczy wspólnota.

Gdy przystępujesz do Komunii świętej, wówczas pomyśl, że w Świętym Chlebie Chrystus pragnie w szczególny sposób siebie nam podarować: „*To jest Ciało moje, które za was będzie wydane*”.

Przyjęcie Komunii świętej znaczy:

- Jestem na nowo we wspólnocie z Chrystusem,
- Jestem we wspólnocie ze wszystkimi chrześcijanami, którzy razem ze mną przystępują do Komunii świętej.

Kiedy przyjąłeś Komunię świętą, wtedy

- Usiądź na swoim miejscu,
- Nie rozglądaj się wokoło po kościele,
- Nie rozmawiaj z sąsiadem,
- Patrz przed siebie i módl się przez chwilę w milczeniu do Jezusa Chrystusa:
 - * **DZIĘKUJ JEZUSOWI**, że On przyszedł do ciebie i że On daje ci siłę do wierzenia i kochania bliźniego;
 - * **PROŚ** za tych, których kochasz (rodziców, krewnych, przyjaciół) za ludzi znajdujących się w potrzebie (chorych, samotnych, głodnych), za tych, dla których musisz być lepszy, za zmarłych, których znałeś;
 - * **MOŻESZ TAKŻE MODLIĆ SIĘ ZA SIEBIE**: powiedziec Jezusowi, do czego szczególnie ma On udzielić ci siły i wytrwałości.

19. Przechowywanie Świętych Hostii

Prawie na każdej Mszy świętej po udzieleni Komunii świętej, pozostają Święte Hostie. Jako wierzący katolicy wiemy, że kapłan wypowiedział nad chlebem słowa Jezusa z Ostatniej Wieczerzy. Dzięki temu chleb przynoszony w darach ofiarnych, chleb ze Mszy świętej, nie jest już zwyczajnym chlebem, ale stał się czymś zupełnie innym i nowym:

- On jest teraz Świętym Chlebem.
- On jest ciałem Chrystusa.
- Jezus jest w nim prawdziwie obecny.

„*To jest Ciało moje, które za was będzie wydane*”. Słowa te są wyraźną obietnicą i przyrzeczeniem. Słowa te nie tracą na ważności także po Mszy świętej.

Święte Hostie po Mszy świętej są przechowywane w tabernakulum.

Przed tabernakulum zawsze przyklękam. Przyklękając, uwielbiam i czczę Jezusa Chrystusa, Syna Bożego, który jest obecny w Najświętszym Sakramencie jako Chleb Życia.

Niekiedy kapłan ukazuje Świętą Hostię w specjalnym naczyniu liturgicznym, które nazywa się **monstrancja**. Służy ona do wystawienia Najświętszego Sakramentu w celu adorowania go i noszenia w procesji. Kapłan błogosławi też wiernych Świętą Hostią w monstrancji. Słowo „monstrancja” pochodzi od łacińskiego słowa „monstrere” – „pokazywać”.

20. Inne nazwy Najświętszego Sakramentu

Na oznaczenie Świętych Hostii znajdujących się w tabernakulum, istnieją jeszcze inne nazwy:

Święta Eucharystia Słowo „Eucharystia” znaczy „dziękczynienie”. Hostie stają się podczas Modlitwy eucharystycznej Ciałem Chrystusa. Ponieważ słowa Chrystusa z Ostatniej Wieczerzy są centrum wielkiej modlitwy dziękczynienia, dlatego możemy również powiedzieć: „przyjąłem Świętą Eucharystię”.

Przenajświętszy Sakrament Ciało Chrystusa pod postacią chleba jest największą świętością Kościoła.

Sakrament ołtarza Komunia święta należy do siedmiu sakramentów świętych Kościoła. Jest ona sakramentem, który udzielany jest z ołtarza.

21. Woda Święcona

Gdy kapłan kropi wiernych wodą święconą, to jest to przypomnienie Chrztu i odnowienie decyzji odrzucenia zła i wyboru dobra.

Obrzęd ten nazywa się **pokropieniem albo aspersioną** (od łac. słowa „aspersere”, to znaczy pokrapiać).

Gdy kapłan kropi wodą święconą określone przedmioty, wtedy znaczy to, że Bóg bierze pod swoją szczególną opiekę ludzi, którzy te poświęcone rzeczy będą nosić lub posiadać.

Pojemnik z wodą święconą – W wielu kościołach znajduje się duże naczynie z poświęconą wodą, przeważnie z Kranikiem, z którego może ona spływać. Z tego pojemnika mogą wierzący brać Wodę święconą do swoich domów.

Kociołek – Jest to naczynie wyglądem swoim przypominające małe wiaderko. Posiada ono „rączkę” do noszenia. Podczas liturgii kociołek noszą ministranci.

Kropidło – Składa się z uchwytu, na końcu którego znajduje się metalowa kula (gałka) z małymi otworkami. W środku niej umieszczona jest gąbka nasączona wodą święconą. Kapłan używa kropidła wówczas, gdy pragnie on wiernych, albo poświęcić określone przedmioty wodą święconą.

22. Różne nabożeństwa liturgiczne

- * Nabożeństwo Różańcowe
- * Nabożeństwo Słowa Bożego
- * Procesja błagalna
- * Nabożeństwo czerwcowe
- * Nabożeństwo pokutne
- * Nabożeństwo dzieci przy żłóbku
- * Nabożeństwo powołaniowe
- * Nabożeństwo w intencji Ojca Świętego
- * Droga Krzyżowa
- * Nieszpory
- * Nabożeństwo majowe
- * Nowenna do Matki Bożej Nieustającej Pomocy
- * Nabożeństwo pierwszopiątkowe
- * Nabożeństwo do Serca Pana Jezusa
- * Nabożeństwo dla chorych...

23. Strój liturgiczny kapłana poza Mszą świętą

Stuła – kapłan zakłada do sprawowania Mszy św. i wszystkich nabożeństw.

Sutanna – jest to długa do kostek czarna suknia z długimi rękawami, którą noszą kapłani pod ubiorem liturgicznym. Jest to symbol władzy kapłańskiej.

Komża

Kapa – jest używana podczas uroczystej liturgii i podczas udzielania sakramentów świętych poza Mszą św.

Welon – jest używany przez kapłana wtedy, gdy błogosławi wiernych Najświętszym Sakramentem. Jest nakładany na ramiona kapłana bezpośrednio przed samym błogosławieństwem. Welon jest używany także w procesji, podczas której jest niesiona monstrancja z Najświętszym Sakramentem.

24. Inne nazwy

Kadzidło – wonny zapach kadzidła jest znakiem uwielbienia Boga.

Kadzielnica (trybularz) – jest metalowym naczyniem, umocowanym na łańcuszkach i zamykanym przykrywką, do którego rozżarzone węgle sypie się ziarenka kadzidła, czyli żywicy i wonnych ziół.

Łódka z ziarenkami kadzidła i łyżeczką.

Przedmioty, albo osoby okadza się podczas Mszy Świętej lub innego nabożeństwa liturgicznego.

Krzyż jest znakiem naszego zbawienia: Jezus umarł za nas na krzyżu.

Księga Ewangelii – W niej znajdujemy Wesołą Nowinę Jezusa Chrystusa. To jest najważniejsza księga chrześcijan.

Mszal – stanowi główną księgę zawierającą teksty stałe i zmienne Mszy świętej oraz przepisy dotyczące jej sprawowania.

Ołtarz jest najważniejszym miejscem w Kościele:

- Jest on jak stół z Ostatniej Wieczerzy,
- Jest on stołem wielkiej Uczty Ofiarnej.

Msza Święta koncelebrowana

Jest wiele różnych form sprawowania Mszy Świętej. Na pierwszym miejscu stawia się Mszę Świętą, której przewodniczy ksiądz biskup w otoczeniu kapłanów i w której wierni uczestniczą w sposób świadomy, czynny i pobożny. W takiej Mszy Świętej w szczególny sposób ukazuje się Kościół święty.

Msza Święta koncelebrowana to taka Msza święta, w której działa, uczestniczy i współcelebruje dwóch lub więcej kapłanów pod przewodnictwem głównego celebransa. Może nim być biskup lub inny kapłan. Przy odprawianiu Mszy świętej koncelebrowanej bardziej widoczna staje się jedność Ofiary Pana Jezusa i jedność całego Ludu Bożego.

Czym się różni ręczniczek od puryfikaterza?

- Są do siebie podobne, ale ręczniczek jest większy.

Zachowanie ministranta w kościele lub w kaplicy gdy:

- nie ma Najświętszego Sakramentu (jest krzyż) – przechodząc wykonujemy skłon głową.
- Najświętszy Sakrament jest schowany w tabernakulum – przechodząc przyklękamy na prawe kolano.
- Najświętszy Sakrament jest wystawiony w monstrancji – przechodząc klękamy na oba kolana.

Przejścia w prezbiterium – przechodząc na drugą stronę prezbiterium klękamy na prawe kolano.

Przechodząc między ołtarzem a tabernakulum:

- podczas Mszy świętej – klaniamy się do ołtarza,
- przed lub po Mszy – klaniamy się lub przyklękamy do tabernakulum.

Dzwonienie na wejście – zawsze dzwonimy 3 razy.